

CJBB105 – 8

Mezinárodní a české organizace,
časopisy, konference, publikace

Mgr. Dana Hlaváčková, Ph.D.

CJBB105

PRZA009

Korpusová lingvistika

- často propojená s
 - počítačovou lingvistikou (Computational Linguistics)
 - NLP (Nature Language Processing)
 - Digital Humanities
- přestože jde o mladý obor
 - je zastoupen v řadě mezinárodních organizací
 - má vlastní mezinárodní i národní konference
 - má vlastní odborné časopisy

Mezinárodní organizace

- [ACL](#) (Association for Computational Linguistics)
 - založena 1962 (Association for Machine Translation and Computational Linguistics AMTCL, od r. 1968 ACL)
- časopis **Computational Linguistics** (MIT Press)
 - prestižní časopis počítačové lingvistiky
 - vychází čtvrtletně od r. 1988, od r. 2009 Open Access
- **konference ACL** od r. 2002, prestižní konference
 - 2021 Bangkok, Thajsko
 - 2017 Vancouver, Kanada
 - 2016 Berlín, Německo
 - 2015 Peking, Čína
 - 2007 **Praha** (možnost účasti českých počítačových lingvistů a informatiků i bez příspěvků, jinak není snadné se na konferenci dostat)

Mezinárodní organizace

- ICAME (International Computer Archive of Modern and Medieval English)
 - mezinárodní organizace lingvistů a informatiků pracujících s elektronickými texty v angličtině
 - University of Bergen, Norsko, založena v Oslu 1977
 - **ICAME conference**
 - 2021 42. roč., Dortmund, Německo
 - 2017 38. roč., **Praha, ČR**
 - 2016 37. roč., Hong Kong
 - 1979 1. roč., Bergen, Norsko
 - **ICAME Journal** (od 1978) – odborný časopis, minimálně jednou ročně

Mezinárodní organizace

- [ACH](#) (Association for Computers and the Humanities)
 - založena 1978
 - od 2002 součástí ADHO (Alliance of Digital Humanities Organizations)
- konference **Digital Humanities conference**, od 1989
- časopis Computers and the Humanities od 2004
- od 2005 **Language Resources and Evaluation**
- časopis **Literary and Linguistic Computing** (Oxford University Press)

Mezinárodní organizace

- TEI (Text Encoding Initiative) od r. 1987
- důležitá nezisková organizace akademických pracovišť, výzkumných projektů a odborníků
- vyvíjí a udržuje standardy pro reprezentaci textu v digitální podobě
- standardy jsou závazné mj. pro tvorbu korpusů
- ve společenských vědách a lingvistice
- od r. 1994 řídí značkování jazyka a struktury textu (XML, HTML)

Další mezinárodní časopisy

- International Journal of Corpus Linguistics
(John Benjamins Publishing Company, Amsterdam)
 - v redakční radě byl František Čermák
 - od r. 1996, čtvrtletně od 2005, e-Journal, možnost přihlášení přes Institutional Login (MU)
- Corpora (Edinburgh University Press)
 - Lancaster University
 - od r. 2006, 2krát ročně

Konference v ČR

- **Korpusová lingvistika Praha**, pořádá ÚČNK, z konferencí vyšly sborníky s příspěvky
- Praha **2011** (3 sborníky)
 - 1 InterCorp
 - 2 Výzkum a výstavba korpusů
 - 3 Gramatika a značkování korpusů
- Praha **2014** – *20 let mapování češtiny*
 - k 20letému výročí ÚČNK
- Praha **2016** – *Od mluvené češtiny k psané*
- **SlaviCorp 2018**, ÚČNK, Praha, mezinárodní

Konference v ČR

- **Gramatika a korpus** – mezinárodní konference, ÚJČ AV ČR
 - 1. **Praha**, 2005
 - 2. Liblice u Mělníka, 2007
 - 3. Mannheim, 2009 – Grammar & Corpora
 - 4. **Praha**, 2012 (100. výročí narození Miloše Dokulila)
 - 5. Varšava, 2014 – Grammar & Corpora
 - 6. Mannheim, 2016 – Grammar & Corpora
 - 7. Paříž, 2018 – Grammar & Corpora
 - 8. Krakow, 2020 – Grammar & Corpora
- **Korpus jako zdroj dat o češtině**, Šlapanice u Brna, 2004
 - sborník Karlík, P. (ed.): Korpus jako zdroj dat o češtině. Brno: MU, 2004.
- **Čeština v mluveném korpusu**, Praha, 2007 (věnovaná pouze mluveným korpusům)
- **InterCorp**, Praha, 2009 (věnovaná pouze paralelnímu korpusu)

Konference v ČR/SR

- [TSD](#) (Text, Speech and Dialogue)
- počítačové zpracování textu, řeči a dialogu
- počítačová, ale i korpusová lingvistika
- 24. ročník – Olomouc
- Brno (FI MU)
- Plzeň (FAV ZČU)
- na Slovensku [Slovko](#) (Slovenský národný korpus, Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra)
- mezinárodní, jednou za dva roky

Český časopis

Korpus – gramatika – axiologie

- od r. 2010, 2krát ročně
- Ústav pro jazyk český AV ČR
- v redakční radě za Brno – Klára Osolsobě, Karel Pala
- <https://nlp.fi.muni.cz/kga/>

KORPUS – GRAMATIKA – AXIOLOGIE

Časopis pro korpusový výzkum a hodnocení jazyka
Journal for corpus research and evaluation of language

Poslání časopisu / Mission of the journal
objednávka / order

Důležité publikace v ČR

- sborníky odborných článků
- příručky pro práci s korpusem
- mluvnice založené na korpusu
- slovníky založené na korpusu

Sborníky a publikace

- Štícha, F. (ed.): *Možnosti a meze české gramatiky*. Praha: Academia, 2006.
- Štícha, F. (ed.): *Kapitoly z české gramatiky*. Praha: Academia, 2011.
- Štícha, F. (ed.): *Akademická gramatika spisovné češtiny*. Praha: Academia, 2013.
- Cvrček, V. a kol.: *Mluvnice současné češtiny 1*. Jak se píše a jak se mluví. Praha: Karolinum, 2010.
- Panevová, J. a kol.: *Mluvnice současné češtiny 2*. Syntax češtiny na základě anotovaného korpusu. Praha: Karolinum, 2014.

Sborníky a publikace

- Šulc, M. *Korpusová lingvistika: první vstup*. Praha, UK, 1999.
- Čermák, F., Klímová, J. a Petkevič, V. (eds.). *Studie z korpusové lingvistiky*. Praha: Karolinum, 2000.
- Kocek, J., Kopřivová, M., Kučera, K. (eds.). *Český národní korpus – úvod a příručka uživatele*. Praha: ÚČNK FF UK, 2000.
- Čermák, F., Blatná, R. (eds.). *Jak využívat Český národní korpus*. Praha: NLN, 2005.
- Čermák, F. *Korpus a korpusová lingvistika*. Praha: Karolinum, 2017.
- [Přehled publikací z produkce ÚČNK](#)

Slovníky

- menší speciálně zaměřené slovníky (viz odkaz na web ÚČNK, seznam publikací)
- Čermák, F. – Křen, M. (eds): **Frekvenční slovník češtiny**. Nakladatelství Lidové noviny, Praha 2004.
 - založen na opraveném korpusu SYN2000 – FSC2000
- stále připravovaný a postupně zveřejňovaný [Akademický slovník současné češtiny](#)
 - ÚJČ AV ČR, oddělení současné lexikografie a lexikologie
 - zveřejněna písmena A, B, C, Č
 - využívá výsledky korpusové lingvistiky a počítačové lexikografie